

Srebrni jubilej društva sv. Jožefa štev. 53, KSKJ. v Waukegan, Ill.

SLAVNOSTNI BANKET. — BANKETA SE JE UDELEŽIL
ŽUPAN MESTA WAUKEGAN IN DRUGI MESTNI
URADNIKI. — TUDI NORTH CHICAGO BILA ZASTO-
PANA.

Ko je naš stoloravnatelj razdelil, tako da so vsi udeleženci zavzeli svoja mesta, je domači župnik, Rev. Francis Ažbe otvoril prvi del banketa z molitvijo. Ko je bilo vse to v redu, se vsu je celotno delo bilo obkroženih "kelnaric," vsaka k svoji mizi in so nas začele obkrožati z vsakovrstnimi okusnimi jedili. To pot so zopet, kakor ob vsaki taki priliki pokazale vrle Waukegan-northchikaške žene in dekleta, da se poleg krašnje dvorane, razumejo tudi na kuhinjo, kajti v resnici je bilo tako izvrstno pripravljeno, da bi se angeljčki iz nebes se ne bili branili. Tako naj bo na tem mestu izrečena pohvala nad tako okusno pripravljenimi jedili.

Ko smo si tako nekaj časa vezali naše lačne želodce z raznovrstnimi dobrinami in poleg tega tudi gasili žejo, (vroče je bilo, da smo bili vsi mokri) najprej z belim, ki kakor pravijo izvira prav blizu Waukegan-a, nato so nam prinesle "kelnarce" se rmenje korajže.

Toda to naše veselje ni dolgo trajalo, kajti predsednik društva sv. Jožefa, Mr. Frank Jerina, je hodil vedno po dvorani in gledal kedar bo zadnji položil žlico na mizo. Ko se mu slednji želja uresniči, pride s smehom na ustnicah v ospredje dvorane in da znamenje z žlico po najbližnjem krožniku. Vseh navzočih oči se obrnejo do njega, tudi jaz sem bil radoveden kaj bo, ozrl sem se takoj vanj.

Ko je tako opozoril občinstvo nase, je najprej nagovoril navzoče, se jim v lepih besedah zahvalil za tako veliko udeležbo, kakršne ni pričakoval pozabil tudi ni omeniti pijačice, oziroma ustanovnikov društva. Nato pa je izročil stoloravnateljstvo našemu znanemu in kot nalašč zato ustvarjenemu Mr. Frank Opeka st. Stoloravnatelj, Mr. Frank Opeka st. je potem najprej nagovoril v gladki angleščini zunanje goste kot duhovščino, mestni odbor mesta Waukegan in North Chicago, kakor tudi ostale. Nato pa je pozval k besedi domačega župnika Rev. Francis Ažbe.

Rev. Francis Ažbe nastopi viharno pozdravljen od strani občinstva, kar priča kako je priljubljen med rojaki. Nato najprej častita ustanovnikom društva in obenem pove nekaj zgodovine društva sv. Jožefa, povedal je tudi koliko je društvo že dobrega storilo v naselbinah narodnih in še več pa v verskem oziru. Nato pa pozove sedanjega tajnika društva Mr. August Cepone ml., da naj čita imena ustanovnikov, kateri naj pridejo na oder, da jih bo občinstvo videlo in spoznalo.

Tajnik A. Cepone ml. čita kakor sledi: John Jerina, prvi predsednik, Frank Remzgar, prvi podpredsednik, John Umek, prvi tajnik, Frank Opeka st., prvi zapisnikar, Jakob Rode, prvi blagajnik, Frank Jereb, Martin Svete, Anton Leben, nadzorniki, Joe Drobnik, John Merlak, Frank Svete st., M. Ziti-

har, John Tursich, John Podboj, Frank Barle, Math Slana, Frank Artač, ustanovni člani. Nato je pristopil sedanji predsednik Mr. Jerina in pripel vsakemu šopek na prsa v znak hvaležnosti in priznanja za njih naporno delo. Zatem pride na oder cerkveno pevsko društvo in zapoje najprej pesem "America", katero je občinstvo stoji poslušalo, nato pa zapoje še slovensko pesem.

Ko se zagrinjalo drugič dvigne je držal v rokah prvi predsednik Mr. John Jerina ameriško zastavo, nato pa Mr. Umek nagovori navzoče v lepi angleščini, med drugim tudi omenja, da zastava katero drži predsednik je podaril društvu Rev. John Plevnik, za kar ga je društvo imenovalo častnim članom svojega društva.

Bilo je res nekaj krasnega, ko so ustanovniki, sedaj že častitljivi starčki, z veseljem in ponosom jemali šopke od sedanjega predsednika.

Kot naslednji govornik je bil predstavljen državni pravnik E. V. Smith, kateri je lepih besedah častital društvu, kakor tudi naselbinu za tako vzajemno in složno sodelovanje med seboj, kakor tudi z mestnimi odborniki.

Nato stoloravnatelj pozivlja kot naslednjega govornika, glavnega ustanovnika društva in fare Matere Božje, Rev. Plevnika slovenskega župnika iz Joliet-a, kateri je najprej povedal nekaj humorističnih dvotipov, katerim se je občinstvo prav iz srca nasmejal. Nato je pa v lepih vznesenih besedah posegel nazaj kako je bilo pred 25. leti, ko se je društvo ustanovilo, in da se je leto dni za tem ustanovila tudi slovenska župnika. Rev. Plevnik je žel za svoj mojstrski govor viharan aplavz.

Takoj nato je bil pozvan k besedi župan mesta Waukegan, Theodor Durst, kateri je v jako lepem govoru častital društvu in celi naselbini. Omenil je, da je pazno zasledoval pokret Slovencev zadnjih 25 let; da kjer je pred 20. leti stala farma, so dandanes lepa poslopja in lepo napredujoča župnija. H koncu je še pristavil, da kjer delajo roka v roki farani s župnikom in tam kjer so ljudje, ki verujejo v vsagomogočnost božjo, kjer je ljubezen do Boga, tam je tudi vdanost do države. Obsojal pa je organizacijo, kot Klane, kateri bi radi preobrnilo celo državo. Ljudstvo je navdušeno sledilo njegovemu govoru in mu pritrdjevalo.

Nato stoloravnatelj pozove na oder članice dramatičnega kluba, katere so proizvajale nekaj točk, za kar so žele burno pohvalo.

Kot nadaljni govornik je bil predstavljen City attorney, Max Przyborski, je kakor prejšnji mesitni uradniki, tako tudi on častital društvu in naselbini ter obenem dal čast in priznanje Slovincem, ki so, kakor je dejal, eden najbolj uduhovit narodov zvezdnatih zastavi, kar je gotovo v ponos, ne samo waukeganski naselbini, pač pa

PAINLEVE ZA RAZORO- ŽEVANJE.

Francoski premier se poteguje za razoroževanje na zborovanju Društva narodov v Ženevi.

Ženeva, Švica. — Začelo se je šesto letno zborovanje Društva narodov v Ženevi, zastopanih je 54 držav. Tukaj zbranim delegatom je francoski premier in vojni minister Paul Painleve dejal, da je bila Evropa na poti trajajočemu miru. Prigovarjal je, naj pripravijo vse potrebno za razoroževalno konferenco, ki se ima vršiti, čim se končajo pogajanja za varnostni pakt, katerega so baš v teku med Francijo, Anglijo, Italijo, Belgijo in Nemčijo.

Painleve priporoča, naj bi se ne izgubljalo časa in pospešilo, da se bo vršila razoroževalna konferenca čim prej, če le mogoče, predno bo sklical predsednik Zdr. držav namestnik, tako zvano washingtonsko razoroževalno konferenco. Painleve je s svojim priporočilom zadel v živo; od vseh strani, posebno iz galerije, kjer je bilo veliko število Amerikancev se je čulo viharno ploskanje in pritrdjevanje.

To je pokazalo, kako je nekaterim velikodušno do tega, da bi se države razorožile in vrgle proč nepotrebno breme — velikanski stroški za preskrbo vojaštva, ki ga mora potem ubogo ljudstvo plačevati v obliki davkov.

Painleve je pa tudi apeliral na delegate, da bi se sprejelo nekako nadomestilo za izjavo ljeni ženevski protokol, za katerega sta se sporazumela Mc Donald in Herriot že lanske leto v septembru, a je postal neveljavem, čim so prišli v Anglijo na površje konservativci.

Tudi v Nemčiji so jako zadovoljni z idejo Painleve glede na omejitve oboroževanja. V Ženevi se nahajajo trije senatorji Zdr. drž., ki so se udeležili zborovanja Društva narodov in tudi odobrvali priporočilo francoskega premierja.

VELIKI NALIVI V TEXAS.

Brownsville, Tex. — V nedeljo večer je tukaj padlo 10 palcev dežja; lilo je neprestano, vmes pa grmelo in se bliskalo. Spodnji del mesta so vse preplavljali, škoda je velika.

STAVKA NA KITAJSKEM.

Hongkong. — Kitajci v Kongmoon so proglasili generalno stavko. Colninski uradniki so zapustili svoja mesta in vse drugo delo počiva. Angleški topovni čoln Moohen je bil poslan na lice mesta. Bati se je izgrediv.

celi slovenski jaynosti širom Amerike.

Nadaljni govornik je bil Mr. Thomas Killan, zastopnik mesta No. Chicago, ki je tudi v lepih besedah častital društvu in naselbini.

Za tem je bila pozvana na oder Mrs. Frank Opeka mlajša in nam zapela lepo pesem, "Sing me to sleep", katero je spremljevala na glasovir Miss Carell, za kar je žela viharan aplavz, potem je pa še dodala eno pesmico "Take me back to Virginia," kateri je tudi občinstvo navdušeno ploskalo. (Konec jutri.)

ŽENA OD KATERE SE JE LOČIL KEMAL PAŠA.

Mustapha Kemal paša, turški predsednik se je ločil od svoje žene Lattife Hanoum, katero nam kaže gorinja slika. Ona je hči premožnega trgovca v Smirni in je bila voditeljica ženskega gibanja v Turčiji.

KRIŽEM SVETA.

— Chicago, Ill. — Velika vročina je vladala tukaj v nedeljo, živo srebro je prilezlo na 100 stop. Ena oseba je postala žrtev vročine.

— Caldwell, O. — Več kupcev se je že ponudilo za nakup ostankov vodilnega zrakovlova "Shenandoah," ki bo prodan kot starina.

— San Diego, Cal. — Od tukaj poročajo, da je neki parnik videl v bližini otoka Kauai letalo, ki je podobno pogrešanemu ameriškemu morskemu letalu.

— Akron, O. — Super-Zepelin, ki bo dvakrat večji kakor je bil ponesrečeni zrakovlovo "Shenandoah" in tudi varnejši, bo gradila tvrdka Good-year-Zepelin korporacija. Po zatrdilu ekspertov bo ta nova zračna ladja kljubovala vsem vremenskim neizvedam.

— St. Louis, Mo. — Dva mlada bandita sta napadla blagajničarja na vrtu, ki se nahajala na strehi 10. nadstropja hotela Chase in ga oropala za dnevni skupiček, \$2500. Eden banditov je tudi streljal in smrtno ranil hotelskega dečka.

— Rives, Tenn. — Claude E. Warren, farmar živeč v bližini Beardstown, Tenn., njegova žena, dva otroka, tašča Mrs. Cude in Mr. Cude so bili na mestu mrtvi ko je v avto v katerem so se vozili zadel osebnih vlak. Dveletna deklica je edina od družine, ki je ostala nepoškodovana.

— McAlester, Okla. — Od tukaj prihaja poročilo, da je nekdo podtaknil bombo v poslopju last rudnika št. 12, Rock Island družbe, kjer je stavka, a se delo nadaljuje s stavkokazi. Poslopje je sfrčalo v zrak.

SMRT STARKE.

Bellefourche, S. D. — Tukaj je umrla Mrs. Catherine Stevens, v starosti 106 let.

NOVA REVOLTA PRETI V BRAZILIJU.

Buenos Aires. — Tukaj se širi govorica, da je vse pripravljeno na izbruh revolucije v državi Rio Grande do Sul.

IZ MAROŠKEGA BOJIŠČA.

Rifijanci prizadajali zopet velike izgube Špancem, ko so slednji nameravali izkrcati čete v Alhucemas zalivu.

Pariz. — Diktator Primo de Rivera je poslal zopet veliko število vojaštva proti glavnemu mestu Adir-u. Ko so se čete začele izkrcavati na suho iz parnikov v Alhucemas zalivu, so ponovno, kakor že parkrat, izrabili Rifijanci priliko in sili palci ognen na Špance; 500 jih je ostalo na mestu mrtvih, ostali so iskali zavetja na Penon otoku, kamor so bili prepeljani z ladjami a v vedni nevarnosti, da se potopijo, ker Rifijanci so streljali s strojnimi in topovi. En izstrelek iz topa je pogodil radio napravo na bojni ladji Alfonso XIII., na kateri se je nahajal diktator Rivera in isto uničil.

V pondeljek se je zopet bila huda bitka, pri kateri je sodelovalo najmanj 150 letal. Skupno imajo sedaj Španci in Francozi do 300 letal, ki že od sobote pretečenega tedna spuščajo neprestano bombe na ono, kar je še ostalo celega od mesta Adir in tudi na okolico.

Španski letalci, vrnivši se iz poizvedovalne službe so prinesli svojim poveljnikom poročilo, ki kaže, da se Krim še ne bo podal. Rifijanci se pripravljajo in zbirajo skupaj svojo moštvo v gorati pokrajini, južno od Tetuana. Domneva se, da nameravajo napasti Tetuan, ki je glavno mesto Špancev v severnem delu Afrike. Primo de Rivera je pa že vse potrebno ukrenil, da se ne napad ne bo mogel izvršiti nepričakovano in da bodo napadalci sprejeti z ognjem.

Tudi iz drugih delov fronte poročajo o drznih napadih Rifijancev, ki iz zakritih postojank streljajo na Francoze in Špance.

MORILEC DEKLICE V JEČI.

Montclair, N. J. — Harrison Noel, ki je priznal, da je umoril šoferja in 6 letno deklico, Mary Daly, je bil v pondeljek prepeljan v Essex ječo v Newark. Kakor sodijo, ne bo Noel nikoli prišel pred sodišče, temveč bo poslan v norišnico. Imajo namreč več dokazov, da je imel nad seboj tisto strašno napako, da je rad moril, kajti izpovedal je, da ima na vesti še več drugih zločinov. Sedaj bodo tudi njegovega očeta, Dix W. Noel-a, ki je advokat na "Wall street" in bogataš, pozvali na odgovor, ker je bil on odgovoren za sina; kajti na njegovo priporočilo so sina pustili na domu, ko so ga zasedili v mestu po begu iz norišnice.

ŽENO NAŠEL V MUČNEM POLOŽANJU.

Chicago, Ill. — Ko se je vrnil Mr. Louis Jenson, na 4843 Quincy cesti iz kine domu, je našel svojo ženo sedečo v kuhinji zvezano na rokah in nogah ter zamašenimi usti. Ko je rešil ženo iz nevarnega položaja je videl, da je vse po sobah razmetano. Žena prišedši k sebi je povedala, da ko je sedeča čitala, je prišel neki oboženi človek, ki jo je takoj napadel, ji zamašil usta in jo zvezal. Nato je pa iskal denar in dragocenosti, ker pa ni bilo drugega kot \$50.00, se je zadovoljil z njimi in odšel.

Iz Jugoslavije.

TEŽKO STALIŠČE KMETA V SLOVENIJI RADI NEPRAVILNE GOSPODARSKE POLITIKE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Kaj bo z našim kmetom? Pod gorenjim naslovom piše neki dolenski kmet v "Slovenca," ki kaže težki položaj našega kmeta:

Danes trpi vsled nepravilne gospodarske politike vse gospodarsko življenje razven nekaterih izbranih panog. Toda najtežji udarci so zadeli kmeta. Odpovedala sta glavna vira, iz katerih je zajemal potrebne dohodke: les in živinoreja. Les je padel v ceni, tako da bi se reklo: — prodati ga — proci metati. A poleg tega je tudi že mali posestnik posekal vse ali pa če več, kakor bi smel za pametno gospodarstvo.

Ostalo je kmetu kot vir dohodkov le to, kar je prodal z njive, vrta, kar je pa malenkost — in živina ter prašiči. Medtem pa, ko so se cene potrebščinam za obleko in obutev le za malenkost ali skoro nič znižale, so pa cene živini in prašičem stalno in res izdatno padle na nižino, ki ni v nobenem razmerju z nakupnimi cenami kmeta. Poleg tega pa še za take nizke cene kmet ne spravi v denar.

Položaj je naravnost obupen; ljudje nimajo denarja, da bi plačevali mlatiče in druge poljske delavce.

DRGBNE VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Sv. Tomaž nad Orožem. V nedeljo dne 2. avg. je daroval novo mašo g. Meško, nečak župnika in pisatelja Fr. Ks. Meška. 84 svatov in številna množica je spremljala g. novomašnika v cerkev. — Mozirje. Dne 5. avg. se je zbralo pri g. župniku Krošlju nekaj tovarišev duhovnikov, ki so pred 25 leti imeli novo mašo. — Žužembek. — Dne 15. avg. je obhajal v tukajšnji župni cerkvi g. Matija Kadunc, župnik v pokolu, biserno sv. mašo. — V Trebnem je v ostrem domačem prepiru zadavil lastnega očeta neki malopriden sin. Obenem je pretepel eno sestro, dočim mu je druga pravočasno ušla. — V Kamni gorici so odkrili v nedeljo dne 23. avg. spomenik v vojni padlim vojakom. Na mramorni plošči so vklesana imena 35 vojakov, ki so dali življenje za domovino. — Iz Dobrunj je neznan kam izginil Anton Trček, ki je prodajal drobnarino po vaseh. Mož je star 62 let in nekoliko gluha, sodi se, da ga je kdo napadel in oropal, na to pa njegovo truplo kam zakopal. — Umrli je v Trzinu dne 14. m. m. v starosti 62 let občesplošni posestnik in čevljarski mojster g. Štefan Srečnik. Rajni je bil član raznih tržiških korporacij. — Utonil je posestnik Janez Lukan v Križkem bazarju pri Komendi, ko se je šel na Veliki Šmaren zjutraj kopat. Na Vrhniki je umrl g. Vinko Levstik, nadučitelj v pokoju. — Dne 15. avg. se je poročil g. Rabič Ivan, poštni upravnik v Skofji Loki, z gdnco Hladnik Lino, poštno uradnico. — V Zilovnici je preminul g. Anton Kržišnik, znani gostilničar in trgovec s konji. — Utonil je pri kopanju v Voglajni na Opoki pri Štorah 35 letni delavec Martin Odeb. Zapušča vdovo. — V Celju je na par mestih udarila strela. Naj več škode je

napravila na cerkvi sv. Jožefa, kjer je udarila v oba zvonika in odbila precejšen del strehe. Tudi v okolici ni bilo brez nesreč. V Braslovčih je pričelo goreti neko gospodarsko poslopje in ravno tako tudi v bližini St. Pavla v Latkovi vasi. Na Ostrožem je zgorel posestniku Senclu cel kozolec z vsem žitom, krmo in vozovi. — V Celje je prišel iz Gradca Karol Seibt na obisk k svoji zaročenki. Šel se je kopat v Savinjo, kjer ga je zadela kap, vsled česar je umrl. — Pašič se nahajal v Karlovih Varih na Češkem. Obiskal je tudi predsednika češkoslovaške republike Masaryka. — Zunanji minister dr. M. Ninčič je pozval v Belgrad vse delegate, ki so določeni, da zastopajo našo državo na jesenskem zasedanju Društva narodov. Dal jim je potrebne instrukcije glede skupnega nastopa na tem zasedanju. — V Zagorju ob Savi so tatovi vlomili v trgovino urarja g. Motnikarja in odnesli blaga: ur, prstanov in verižic v vrednosti okoli 120,000 Din. To je že tretji slučaj vloma v to trgovino.

Umrli so v Ljubljani:

Ivan Turk, posestnikov sin, 2 leti. — Helena Urh, mestna uboga, 69 let. — Frančiška Biber, vdova carinskega nadzornika, 70 let. — Fran Rožina, elektromehaniški vajenec, 18 let. — Terezija Košir, žena umirovljenega ravnatelja zemljiške knjige, 67 let. — Egidij Smrkolj, dninar, 25 let. — Ana Hribar, dninarica, 68 let. — Fran Tavčar, hišar, 50 let. — Anton Lubek, skladiščnik, 49 let. — Karel Leitgeb, sin uradnikove vdove, 5 mesecev. — Jera Okineri, zasebnica, 78 let. — Emilija Avsenek, soproga ravnatelja čekovnega urada.

Roparski napad v Zagrebu.

V Zagrebu se ponavljajo roparski napadi. Na Savski cesti je neznan moški napadel stavenikovo ženo Olgo Wutte, ji zadal težak udarec s pestjo, nato ji pa iztrgal ročno torbico z znatno vsoto denarja. Napadalca še niso izsledili.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne svete s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in v rah so bile včeraj sledeče:

Število	pošiljke	pošiljke
500	— Din.	\$ 9.70
1,000	— Din.	\$ 19.05
2,500	— Din.	\$ 47.50
5,000	— Din.	\$ 94.50
10,000	— Din.	\$ 189.00
100	— Lir	\$ 4.45
200	— Lir	\$ 8.55
500	— Lir	\$ 20.50
1,000	— Lir	\$ 39.75

Pri pošiljках nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cene denarja čestokrat menjajo, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke najlažje po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUJI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
455 W. 42nd ST., NEW YORK CITY

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI IN NAJSTAREJŠI SLOVENSKE LIST V AMERIKI.

Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian Newspaper in America
Established 1891.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek razven dneva po prazniku. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday except the day after holiday.

— PUBLISHED BY —

Edinost Publishing Company

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telephone: Canal 0098

Cene oglasom na zahtevo. — Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta.....	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto.....	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta.....	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year.....	\$4.00
"	For United States per half year.....	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year.....	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year.....	\$2.50

Številka poleg Vašega naslova na listu znači do kdaj imate list plačan. — Obnovite naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopis važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morajo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

"Entered as second class matter August 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Slovensko časopisje in Slovenci v Ameriki.

Neoporečno dejstvo je, da ameriški Slovenci v proporciji nadkriljujejo druge narodnosti s svojim časopisjem. Lista slov. listov v Ameriki nam znači te le liste: "Amerikanski Slovenec" (katol. list); "Ave Maria" (katol. nabozni list); "Glasilo KSKJ." (katol. list, glasilo katol. bratske organizacije); "Ameriška Domovina" (neodvisen list, a bolj naklonjen katoličanom, kot brezvercem); "Glas Naroda" (list brez načel, posebno se odlikuje v tem, da napada delavne katol. duhovnike); "Enakopravnost" (svobodomiselni list, rad zabavlja čez duhovnike in vero); "Čas" (leposlovni brezverski list); "Prosveta" (glasilo SNPJ. in izrazit soc. protiverski list); "Proletarec" (glasilo male neznatne peščice organiziranih slov. soc. v Ameriki in protiverski list); "MI. List" SNPJ. (list v svobodomiselnem duhu za mladino); "Glas Svobode" (najzagrizenejši protiverski list); "Delavska Slovenija" (glasilo slov. komun. stranke pisan v zagrizenem tonu proti veri); "Naš Dom" (list, ki do slej še ni pokazal nobene barve); "Nova Doba" (glasilo JSKJ. brez barve). Obeta se še en list, ki ga bo začela izdajati S. H. Z. v Calumetu.

To je torej slovensko časopisje v Ameriki. Dosedaj izhajajočih je 14 slovenskih časopisov. Izmed teh samo trije priznani katoliški listi. Trije nepristranski. Ostane jih osem v protiverski liniji.

Katoliški Slovenci imamo "Amer. Slovenca," sedaj izhaja 4-krat na teden, v kratkem postane dnevnik. "Glasilo KSKJ." izhaja tedensko in "Ave Maria" mesečno. Da se predstavi jasnejšo sliko, katoliško časopisje izide skupno to je pri sedanjem izdajanju okrog 22 do 23-krat na mesec.

Nasprotni listi vsebujejo tri dnevne, en dvotednik, dva tednika in dva mesečnika. Nasprotno časopisje izide skupno okrog 92 do 96-krat na mesec.

Da navajamo to statistiko je vzrok to, ker hočemo našemu ljudstvu naslikati jasno sliko položaja med katoliškim in protiverskim tiskom. Kdor je hoče jo videti. Statistika nam pokazuje, da je naše katol. časopisje samo po številu izdajanja trikrat manjše od brezverskega. Glede cirkulacije nismo tako hudo daleč, kakor pa po številu izdajanja. Cirkulacija bo nekako naša 40, nasprotna 60. To je nekaka najjasnejša slika, ki jo je mogoče podati o sedanjem položaju med katoliškim in protikatoliškim tiskom.

Katoliški Slovenci naj ta položaj malo preštudirajo. V večrajši številki smo predložili velikanski upliv časopisja ali tiska. Danes vam predložujemo navedeno statistiko, da boste spoznali pravilno moč obeh strani. Premisljajte in sodite, zakaj smo katoliški Slovenci tako daleč zadaj s svojim katoliškim tiskom? Kdo je temu kriv? Odgovorite si sami.

Da pa ne bo kdo mislil, češ, Slovenci smo majhni, je itak vse eno, če imamo kaj časopisja ali ne. Da to ni res hočemo dokazati. Zlasti to hočemo poudariti, koliko smo katoliški Slovenci zamudili in zgubili s tem, ker nismo znali pravočasno pojačati svojega časopisja. Poglejte moč nasprotnega časopisja in pogledajte njih podporno organizacije. Ali ne teče skoro paralelno napredek njih organizacij in njih časopisja? Samo pogledajte pa boste videli, da je resnica, kar trdimo.

Drugi slučaj. Vi čitatelji veste, da smo zadnje tri leta hudo bobnali za katoliški tisk. Veliko smo si prizadjali, da smo spravili slovenske katoliške liste v Ameriki do sporazuma, da danes nastopajo skupno proti skupnemu sovražniku. Kako žalostno je bilo, ko smo se nahajali v časih v najljutejšem boju

z nasprotniki, pa ti je prifrčala krogla v hrbet in to od katoliškega lista ali pa kat. voditeljev. Hvala Bogu, da je tudi ta doba za nami. Katoliški Slovenci prosimo Boga, da nam ta sporazum ohrani, zakaj, če bomo še sami se uničevali potem bo sovražnik imel lahko pot, da nas pomandira in uniči. Zavedajmo se vsi, da kdor lastne vrste napada — ta nasprotnikom pomaga. — Ko smo tako bobnali naprej in naprej smelo trdimo, da smo dosegli zadnja leta vidne uspehe. Cirkulacija katoliškega tiska je narasla najmanj za 50 odstotkov. In dragi moji, ali zapazite poleg tega napredka še kak drug napredek v lastnih vrstah? — Oh, seveda ga, če ga le hočete. Poglejte, kako naraščajo naše podporne katoliške organizacije. Poglejmo samo, našo slavno najstarejšo slovensko podporno organizacijo K. S. K. Jednoto. Ali ni v zadnjih dveh letih pridobila skoraj 5. tisoč in pol novih udov? Ali vidite katoliški Slovenci vsestranski paralelni napredek med nami katoličani? Napredujeval je tisk in s njim so napredovale organizacije. To je tako jasno, da se ne da zakriti z nobeno kamuflažo, pa naj pride od kjerkoli. Vidite velikanski upliv katoliškega časopisja?

Katoliški Slovenci Vi sedaj veste, kako velik upliv, kako veliko politično in agitatorično silo vsebuje tisk. Zato Slovenci na noge za katoliško časopisje! V kratkem bo napovedana nova kampanja za katoliški tisk, za slovenski katoliški dnevnik. Rojaki na noge, vse kar leze in gre, da okrepite to našo silo, katoliški tisk. Vedite, da prihodnost bo zaznamovala isti napredek ali nenapredek po naših družtvih, po naših organizacijah, po naših župnijah, kakoršen napredek ali nenapredek bo dosegel katoliški tisk. Zato naprej vsi in vsak zato veliko silo, da se ji da še več moči, da bo še uspešnejše agitirala, za vse kar je našega, kar je katoliškega! Rojaki ne pozabite tega!

Bridgeport, Ohio.

Cenjeni g. urednik!

Priloženo pošiljam denar za tikete, ki ste jih napravili za dr. sv. Ane, št. 123, K. S. K. J. Tem potom se Vam prav lepo zahvaljujem za tako hitro postrežbo in nizko ceno. Društvam priporočam, kadar potrebujete kakšne tiskovine, da se obrnete na družbo Edinost. Bodi verjeti, da boste zadovoljni z delom in tudi cenejši postrežbi, ko kje drugje, to se je že večkrat prepričalo naše društvo. Poleg tega se pa podpira domače podjetje, ki je last ameriških, katoliških in zavednih Slovencev. — Svoji k svojim!

Ker sem že omenila, da je društvo dalo napraviti tikete, naj tudi povem zakaj. 12. septembra ob 7. uri zvečer bomo imeli veliko prireditev v društveni dvorani Boydsville, kamor pridite vsi, vse bo pripravljeno in garantiramo, da se boste vsi od srca nasmejali. Društvo namreč priredi dve igri: eno v slovenskem jeziku, ki se imenuje "Prisiljen stan je zaničevan" in eno v angleškem: "Poor Married Man." Obe igri sta jako zanimivi. Igralci se pridno vadijo, da bojo svoje vloge kar najbolje rešili. Društvo uljudno vabi vse Slovence iz tukajšnje in sosednjih naselbin, da pridete v obilem številu na to prireditev. Pripeljite seboj svoje družine, ker za te male cente, ko jih boste plačali boste imeli lep in zabaven večer. Vstopnina za moške je 50c, za ženske 35c, za otroke od 5. do 14. leta po 15 centov, do 5. leta so otroci prosti vstopnine. Po igri je ples do 12. ure. Pridite vsi — Na svidenje!

Lahko se zavarujete za posmrtnino in za bolezen, ali pa samo za posmrtnino, kakor pač katera želi. Toraj požurite se zdaj dokler ste zdravi, ko je človek bolan je prepozno.

Vpisite tudi vaše otroke. Prvi mesec vam ni treba nič plačati, še asementa ne, potem plačate pa 15c vsaki mesec do 16. leta. Ko spolni 16. leto prestopi v odrasli oddelek, ne da bi bilo treba vstopnino plačevati.

Agitirajmo tudi vsi za list Amerikanski Slovenec, da bo že skoro postal dnevnik, ker manjka le še nekaj malega naročnikov. Ako bi se vsi poprijeli, kar je tudi dolžnost vseh zavednih katoliških Slovencev, katerih nihče bi ne smel biti brez tega lista, bi to kmalo dosegli. Potrudimo se in pridobimo vsak

nekaj novih naročnikov, da bo močnejši v boju proti nasprotnikom naše sv. vere.

Prav lep pozdrav vsem čitateljem tega lista, posebno pa še agitatorjem, ki se trudijo za razširjanje katoliškega časopisja.

Mary Hoge.

Chicago, Ill.

IZ URADA DR. SV. ALOJZIJA, št. 47, K. S. K. J.

Kakor je že vsem znano, bo imelo dr. Marije Pomagaj, št. 78, K. S. K. J. dne 13. septembra klasifikacijo nove zastave. Toraj tukaj vsem članom naznanjam, da je bilo sklenjeno, se udeležiti te slavnosti korporativno, na zadnji seji. Ker bo ta slavnost tukaj doma, toraj ne bo mogel nobeden reči, da je predaleč ali kakšen drugi vzrok. Saj včasih se moramo pokazati. Nobenega ne sme manjkati. Skupaj se bomo zbirali v nedeljo 13. ob pol ene ure v šolski dvorani sv. Stefana. Kjer pa je splošen dan za vse društva KSKJ., in bo slovesen sprejem ta dan uljudno prosim vse člane naj storijo svojo dolžnost. Pripeljite seboj vašega prijatelja. Vsi delajmo na to, da bo večja in močnejša KSKJ. Ko boste to le prečitati, ne se doli vvesti in reči "o bo že drugi kakšnega pripeljal." Kaj, ako bi se vsaki tako mislil? Potem bi nikdar nobenega novega člana ne dobili. Sedaj pa hajdimo! Prav vsi!

Ker je bila zadnja seja slabo obiskana, zatoraj nismo mogli skleniti, koliko se jih bo udeležilo banketa, zatoraj bi prosil, da se vsi, kateri se mislite udeležiti pri meni zglasite do četrta, 10. septembra zvečer, da potem lahko naznamim dr. Mariji Pomagaj.

Pozdrav vsem čitateljem Amerikanskega Slovenca in članom KSKJ.!

Jos. J. Kobal, taj.
1901 W. 22nd St.

AMERIKANSKI SLOVENEK ZABRANJEN V S.H.S.

Zadnje čase smo dobili že več pritožb, da naročniki v stari domovini ne dobivajo lista. Nam se je to čudno zdelo in smo pred kakim mesecem stvar naznanili chikaški pošti, katera je nam obljubila stvar preiskati. Te dni pa smo dobili od našega prijatelja iz starega kraja pismo, ki nam pojasni celo zadevo. On piše med drugim tudi tole:

"Amerikanski Slovenec" je bil leta 1921 prepovedan za državo S. H. S. t. j. Jugoslavijo. Ta prepoved na nikdar ni bila ukinjena. List Edinost je bil prepovedan, a mu je bil zopet dovoljen prihod. Ko sta se lista Edinost in Amerikanski Slovenec združila ter je list izhajal pod skupnim imenom, je dohajal v S. H. S. tako skozi devet mesecev. Potem se pa kar neki poštni uradnik domisli, da je Amerikanski Slovenec prepovedan ter so začeli v Sloveniji list zaplenjevati pred kakimi tremi meseci. Toliko, da boste vedeli, kaj je na tej stvari."

Predsednik ameriške delavske federacije Mr. Green je imel zadnjo nedeljo jako značilen govor. Med drugim je dejal tudi to le: "Varnost, uspehi in prosperiteta naše dežele je odvisna od sodelovanja vseh, ki tvorijo našo industrijo. Edino prijateljstvo in dobri odnosi med delodajalci in delavci je odvisna prosperiteta naše industrije in naše dežele."

Tako predsednik Green. Žal, da bodo te besede popolnoma prezrte od kapitalističnih magnatov. Kapitalistom je prosperiteta dežele malo mar. Prosperiteta njih mošnje, to je na kar gledajo, na vsako drugo prosperiteto kapitalisti plunejo. Da je to resnica nam jasno dokazuje sedanji premogarski boj. Lastniki magnati so zvišali cene, ne da bi pri tem dali najmanjšo drobtinico delavcem premogarjem. Kako naj potem delavci pričakujejo prijateljstva in dobrih odnosov od njih delodajalcev? Ko je vendar kapitalistom samo na tem, da bi delavce izkoristili v največji meri? To je jasno kot beli dan in to lahko vidi vsak.

To, kar je povedal v nedeljo predsednik Green, oznanja Krščanstvo že stoletja. Lepšega nauka, kot je Kristusov nauk: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, na svetu ni. To je nauk krščanskih božjih idealov. In ako kapitalisti tega nauka nočejo sprejeti je vzrok

Uredništvo našega lista je te dni naredilo poseben zapisnik in izjavo, kjer je pojasnilo vso stvar med Edinostjo in Amerikanskem Slovincem, ter da je list sedaj popolnoma v drugih rokah in pod novim vodstvom. Ta zapisnik in izjavo smo odposlali na notranje ministrstvo v Beograd potom jugoslovanskega konzulata v Chicago. Pričakujemo v kratkem merodajnega odgovora, kako in kaj. Nakar bomo vse natančno sporočili naročnikom. Za dobo, v kateri je bil list zaplenjevan pa bomo dali naročnikom toliko kredita na naročnini za naprej, kolikor časa naročniki v stari domovini lista niso prejeli.

Značilno je posebno to od vlade v Sloveniji, da je list tekom treh mesecev, enostavno zaplenjevala, ne da bi nam to sporočila. Glede tega se bomo z dotično vlado, ki je to izvrševala se pogovorili na merodajnem mestu. Umevno je, da je podjetje plačevalo visoko postnino od lista, dotična vlada, ga je pa meni in tebi nič enostavno zaplenjevala.

Letalski promet na Jadranu.

Te dni je priletelo prvo letalo dunajske letalske družbe iz Benetk na Brionske otoke. Potrebnovalo je za pot tri ure. Letalo bo poslej posredovalo

to, ker je v njih srečih malo krščanskega duha in nobene ljubezni. Materializem brez Boga ustvarja take ljudi, da ravna s svojim bližnjim brezsrčno in ne upoštevajo ne okoliščin ne razmer svojega bližnjega. Materialistični so in materializem je njih Bog. Dobrosrčnost in ljubezen sti dale mesto v takih srečih pohlepu in grabežljivosti in zato ni nič čudnega, da grabijo samo po denarju in da jim za svojega bližnjega nič ni.

Je vse zastoj, vse lekelje so zastoj, vsi boji in vsi poizkusi ne bodo položaja med delavci in delodajalci zboljšali, dokler bo človek nosil samo materialistično srce. Vse pogodbe so samo na papirju, sklenjene z nezadovoljnimi (sreč). In dokler bo tako, se pogodbe ne bodo spoštovale, ne izpolnjevale. Če se hoče doseči trajen mir med delavci in delodajalci, je treba nato pripraviti srca. Ne beseda, ne pogodba, pač pa zadovoljno srce je podlaga pravega sporazuma in prave ljubezni. To je pa odvisno od dobre volje obeh, kar pa zopet izvira edino iz prave nesebične ljubezni. To doseči se pa ne da drugače, kakor edino v okviru Kristusovih nauk, kateri s svojo ljubeznijo uče ljudi, da se mora svoje bližnje ljubiti, kakor samega sebe. Kratko: človeka je treba duhovno prenoviti, treba ga dvigniti iz nižnj življenja, iz teme nazaj k svetlobi, da bo videl, pa tudi s prenovljenim srcem čutil, kaj je prav in kaj ni. Takih ljudi s prenovljenim srcem pa danes še ni, zato take razmere, da človek, brat brata zatira in izsesava. Žalostno je to, a je tako.

talo bo poslej posredovalo protmet bed brionskimi otoki in Benetkami, med Trstom in Opatijo in med večjimi mesti Dalmacije.

Samo v cirilici.

V Beograd je prišla prva pošiljatev novega kovanega drobiža po 1 dinar in 2 dinarja. Denar je iz niklja in je popolnoma enak predvojnemu srbskim srebrnim dinarjem. Na eni strani ima številko "1 dinar" ("dva dinara"), na drugi pa sliko kralja Aleksandra in napis ob robu: "Aleksander I. Kralj Srba, Hrvata i Slovenaca." Napis je samo v cirilici.

Železniške nezgode.

V Novem Sadu na obali sta trčila skupaj dva vlaka ozkotirne železnice, ker kretnice niso bile prav postavljene. V nastali paniki je bilo več oseb poškodovanih, a k sreči nihče težko. Občinstvo je vlakovodjo preteplelo. Uvedena je preiskava, kdo je kriv nezgode.

Volkovi v okolici Metkovića.

Pred nekaj dnevi so se v okolici Metkovića (v Dalmaciji) pojavili volkovi, ki jih tam sicer pozimi nikdar ni bilo. Lovsko društvo je napravilo nanje lov in so nekoliko volkov ustrelili.

Z avtomobilom skozi arabsko puščavo.

Dr. Jehart:

Na velikonočni ponedeljek popoldan sem se z vlakom odpeljal iz Jeruzalema v Haifa in v sredo nato v Damask. Vlak na tej progi vozi namreč le vsako sredo.

Damask in njegove znamenitosti sem si prihranil za pozneje ter porabil ves četrtek za proučevanje raznih avto družb, ki oskrbujejo promet skozi puščavo v Bagdad. Končno sem se odločil za "Eastern Transport Company," plačal petnajst funtov (krog 5000 dinarjev) za sedež v avtu, dobil celo kogo papirjev, med njimi tudi zavarovalno polo — družba zavaruje svoje potnike in njihovo prtljago proti vsem mogočim slučajem, tudi za smrt —, pripravil

kovčge ter pomirjen legel spat, da se naspim za dve noči.

Drugo jutro, v petek, sem opravil svojo pobožnost pri frančiškanih, kakor se spodobi za človeka, ki se odpravlja skozi divjo puščavo, ter sedel in nestrpnost čakal na odhod.

Avto-zveza Damask—Bagdad naravnost na zapad skozi severno arabsko puščavo je novo podjetje. Svoječas je bilo treba potovati iz Alepa z Diarbeku in Mosul ter ob Tigrisu navzdol, do Bagdada dobrih trideset dni s karavano. Vojna pa je pokazala, da se močnemu avtomobilu ni treba niti pušca ustrašiti.

Pred tremi leti so prvič poskusili priti z avtom naravnost na vzhod skozi puščavo do Eufrata. Posrečilo se je. Podjetni ljudje so takoj z velikim denarjem ustanovili prometne družbe za prevoz turistov, napravili na obeh koncih puščave, v Palmiri in v Hitu ob Eufratu postaje za avtomobile in za popotnike ter z zgovorno rekla-

mo vabili turiste iz vseh delov sveta, naj si "udobno in poceni" ogledajo čare daljnega orient, sloviti Babilon in druge reči. Nastali sta takoj dve družbi, "Eastern Transport Company" in "Nearu." Eastern vozi iz Beirut čez Damask v Palmiro in Hit ter ob Eufratu navzdol mimo Kubeit, Ramadija in Feludže v Bagdad ter naprej v Teheran v Perziji, Nearu pa si je izbrala pot naravnost skozi puščavo na vzhod iz Damaska v Ramadij ter odtam čez Feludžo v Bagdad. Prva pot je daljša in namenjena turistom. Ima postaje v Palmiri in Kubeiti ter v Ramadiju, kjer dobijo potniki tudi okrepčila. Druga je krajša in brez postaj.

Cene so bile izprva strašne. Za en sedež je bilo treba plačati 30 funtov!! Seol — konkurence ni bilo. Kmalu pa so si tudi domaćini — Arabci ustanovili svoje prevozne družbe, ki so dostopne tudi turistom in cene so padle. Pa še dandanes niso stalne. Če se mnogo potnikov oglasi, so prostori dražji. Jaz sem imel srečo, da sem plačal

le 15 funtov.

Ob polenajstih so mi prišli javit, da so avtomobil prispeli iz Beirut. Koj sem pograbil prtljago in pohitel na ulico. Trije prašni avtomobili, pravi orjaki, so počivali pred hotelom, dva za turiste, eden za prtljago. Različni ljudje so lezli iz vozov, stopicali po tlaku, stezali otrple noge ter se odpravljali na lunch v prostore hotela. Se le ob dvanajstih bomo odpotovali mi je povedal sofer.

Ker sem svoj lunch že pojedel, sem porabil čas, da oskrbim prtljago. Privezali smo en kovčeg na stopnico tovornega voza, drugi pa na osebni voz poleg soferja, oba zunaj pri kolesih. Siromaka sta hudo trpela, kar spoznati ju ni bilo več, ko smo prišli v Bagdad, tako prašna sta bila.

Proti dvanajstim smo zlezli na sedeže. Za drag bakšij sem si pridobil prostor poleg soferja. Je najudobnejši in nudi lep razgled daleč naprej po poti in na obe strani.

Točno ob dvanajstih smo odrinili. Grmeč in bobneč je zlezel mogočni voz na sredo ceste ter si počasi in previdno iskal pot po gosto obljubljenih ulicah ven v svobodno puščavo. Na robu mesta smo se ustavili za hip pred policijsko stražnico, nato pa je zdrknil silni voz po gladki cesti, ki pelje iz Damaska v Homs in Alepo.

Nismo se vozili preveč naglo. Cesta gre po ovinkih in precej vasi je med potom. Črez pol ure smo zavili v pusto gorovje Džebel es Sargi, prevozili še par vasi, nato pa zapustili nadelano cesto ter se po goli peščeni puščavi obrnili na severovzhod, Palmiri naproti. Šte tu je avto razvil vso svojo moč in naglost. Stevec je kazal 60; 70, včasih celo 80 km na uro.

Palmirenska puščava je pusta, prazna, popolnoma nerodovitna peščena planota. Na levi se dviga apneni, Džebel es Sargi goli, na desni daleč na obzorju je nizko hribovje, ki pa polagoma izgine v ravnini. (Dalje sledi.)

Povratek naših romarjev.

Z NJIMI JE DOSPEL V AMERIKO REV. ALBIN GNIDOVEC DOSLEJ KAPLAN V SENT VIDU PRI STIČNI.—SLUŽBOVAL BO KOT AZISTENT NA SLOVENSKE FARI SV. LOVRENCA V NEWBURGU.

Z Atlantskega morja.—Na- hajamo se še ne britskem par- niku S. S. Montroyal. Vendar pišem par vrstic, da z njimi po- zdravim slovensko javnost, zla- sti vse prijatelje in znanke.

Potujemo jaz, moja soproga, Rev. J. J. Oman iz z njim Rev. Albin Gnidovec doslej kaplan v Sent Vidu pri Stični, kateri bo kapelanov pri sv. Lovren- cu na Rev. Omanovi župniji. Gospod je po- življenja in bo kakor nalašč za Ameriko. Dne 1. septembra se bomo izkrcali v Quebecu, Kanadi. V nedeljo upam, da bomo že doma.

Rev. Kazimir Zakrajšek je ostal vsled svojih opravkov še za kaka dva tedna doma. On bo pripeljal seboj nekaj fran- ciščanov, ki bodo pomagali pri misijonskem delu oo. frančiš- kanov.

Morate vedeti, da sem, med temi časom, ko sem romal mar- kato pobral doli po Dolenj- skem in jo prinesel seboj v malhi. Kajti vse te so proste colnine, od vsega drugega pa smo morali plačati. Torej pisa- ti bom imel mnogo in mi boste morali odmeriti zato poseben kotiček. Povem Vam g. ured- niki, da sem bil prav tam, kjer je Vaša rojstna hiša in smo se z očetom in materjo prav do- bro imeli pod kostanjami. Za- to upam, da mi boste odmerili en kotiček, da bom rojakom razkladal, kaj vse smo doživeli na našem potu.

Za danes prihajam k našim dobromisljem čitateljem, ki so mi ob posloju v domovino želeli srečno potovanje in sre- čno vrnitev. Vse ob prihodu na- zaj v Ameriko najpristneje pozdravljam. V velikim vesel- jem zopet stopam med Vas in povem Vam, da danes sem

mnogo bolj naudušen in po- življen, kakor kedaj poprej. Večkrat se bom oglašal v ko- lonah našega katoliškega časopisa ter spodbujal k skupne- mu sodelovanju, kakor sem to videl, da delajo tudi naši bo- ritelji on stran morja.

Vsem, ki se strinjajo z me- noj izrekam na tem mestu pri- srčne pozdrave v imenu vseh onih, ki so v domovini za Vas izročili pozdrave, ali pa za Vas in Vaše dobre namene nam iz- ročali blagoslova. O priliki se bomo o vsem bolj natančno po- govorili, do tedaj pa ostajam vsem udani

Anton Grdina.

ZRTVE AVIJATIKE.

Kakor sprčuje zgodovina moderne letala, je avijatika zahtevala že številne žrtve.

Leta 1908 septembra 17. se je ubil ameriški poročnik T. E. Selfridge, ko je padel samo osem čevljev iz letala v Fort Meyer, Virginija.

2. ulija 1912 je bilo pet usmrčenih, ko je eksplodiral znani Akron balun, v katerem so mislili preleteti atlantsko morje. Nesreča se je zgodila blizu Atlantic City-a.

9. septembra 1913 je zgubilo 15 oseb življenje v Nemčiji, ko se je ponesrečil Zeppelin v Helgolandu.

17. oktobra 1913 je zgubilo 28 oseb življenje v Nemčiji, ko je eksplodiral Zeppelin nad Johannisthal-om.

20. junija 1924. je zgubilo devet oseb življenje blizu Du- naja, ko sta kolidirala velika zračna ladija in navadno letalo.

15. julija 1919 je zgubilo

življenje 12 oseb, ko je padel angleški veliki zrakoplov NS- 11 v Severno morje, ko je v njega udarila strela, ko je plul skozi viharo arno.

21. julija 1919 je v Chicagi zgubilo 13 ljudi svoje življe- nje, ko je znani Wingfoot Ex- press padel skozi streho Illinois Trust and Savings banke v po- slopje in zraven povzročil tudi ogromno materialno škodo.

24. avgusta 1921. je zgubilo 43 oseb življenje, med temi 16. ameriških pomorščakov, ko je zračna ladija ZR-2 se prelomi- la na poletu blizu Hull, Anglija.

23. septembra 1922 je zgubi- lo šest oseb svoje življenje, v Mineola, L. I. pri tedanji zra- koplovni nesreči.

6. decembra 1922 šest vojaš- kih letalcev je zgubilo življe- nje, ko sta dva letala kolidirala na poskusnih bombnih vajah na znanem vojaškem letalnem polju v Langley Field, Va.

23. decembra 1924 štiri ose- be so zgubile življenje, ko je pomorsko letalo padlo blizu Hampton Roads v Virginiji.

3. septembra 1925 je zgubi- lo 13 oseb življenje, ko je kot domnevajo udarila strela v ve- liko ameriško zračno ladjo Shenandoah, ter jo prelomilo čez pol.

Ta statistika omenja le več je nezgode. Tu niso vsote mnoge ne nesreče v vojni in posamezni slučaj. Lahko se re- če, da avijatika je zahtevala že neštne žrtve.

ZENITNA PONUDBA.

Vdovec 50-let star s prihran- ki in enim 15-letnim sinom se želi seznaniti z Slovenko od 35 do 55 let starosti. Katero veseli ta stan naj piše takoj na:

"VDOVEC" care of: Upravištvo A. S. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DELO DOBI

v slovenski tiskarni pošten slo- venski fant, ki je dopolnil 16. leto in ga veseli naučiti se tis- karske obrti. Kateraga bi vese- lilo naj upraša ustmeno ali pis- meno pri: Upravištvo Amer. Slovenca, 1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

ANTONIJA RIFEL
MIDWIFE
522 Broadway St.
Phone: 2380
JOLIET, ILL.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poset!

N a p i s m a

rojakov iz raznih naselbin odgovorjam, da še vedno opravljam notarske posle. Za vse slučaje, kot kup- ne pogodbe, prepise posestev tukaj ali v starem kra- ju, posredujem pri dobivanju potnih listov za v staro domovino, izdelujem affidavite za one, ki želijo priti iz starega kraja in spoh vsa notarska dela.

JOHN JERICHI

JAVNI NOTAR

1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

VSESTRANSKO PRIZNANA

kakor tudi zanesljiva in konzervativna banka

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE, VOGAL 19. ULICE

CHICAGO, ILLINOIS.

PREMOŽENJE DVAJSET MILIJONOV DOLARJEV

ZDRAVILO PROTI

KAČJEMU PIKU

ODKRITO.

Iz Durango, Colo. poročajo, da se je pred tamkajšnjim me- dicincem posrečilo odkriti in- dijansko zdravilo proti piku strupenih kač. Doslej, dasi so zdravniki in drugi zalezovali indijance, da bi jim izdali, oz. da bi jim pokazali, kako in iz kakih predmetov se producira slavno indijansko zdravilo pro- ti kačjemu piku, niso imeli be- liko nobenih uspehov v tem oziru. Indijanci so ta svo- ja zdravila tako skrivali, da cela stoletja ni prišlo na dan, kako se izdelujejo.

Kakor znano, je po južnih državah Texasu, Arizoni, Co- loradi in drugih krajih silno veliko strupenih kač. Je več vrst takozvanih jako strupenih klopotač, ki se razlikujejo po velikosti. Te kače opikajo veli- ko ljudi. Zlasti preje je bilo malo Indijancev po teh krajih, ki bi že ne bil ugriznjen od stru- pene kače. Kajti Indijanci so povečini bili vedno na lovu, po prerijah, gozdovih, itd. In vsled tega so večkrat prišli v dotiko s kačami. Toda Indijan- ci se ne bojijo kačjega pika, ker imajo proti najbolj strupe- nemu piku posebno učinkovito domače zdravilo, ki je pa njih tajnost. Indijanci so proti ka- čam naravnost predrzni. Kad- ar so imeli svoje posebne praznike in prireditve, so nalo- vili najbolj strupenih kač in z

njimi prirejali. indijanske na- rodne ples s kačami. V takih slučajih so bili plesalci vsi ob- grizeni od kač, toda Indijanci so bili namazan s svojimi zdravili, in kačji piki niso ime- li v tem slučaju nobenega učinka.

Ta čudovita zdravila pa ni- so bila znana vsem indijanskim rodovom, pač pa jih znajo sa- mo Indijanci Navajo in Hopi rodov.

Kako so prišli do tajnosti? Neka bela žena je večkrat opazovala takozvanega in- dijanskega domačega zdravnika, ki je kopal neke posebne kore- nine. On ji je dal parkrat zdravila proti kačjemu piku in so izvršno pomagala, namreč ustavijo takoj oteklino in nada- ljno cirkulacijo strupa. Toda moderni medicini kljub vsemu študiranju niso mogli pronajti iz kakega materiala, ki imajo to lastnost proti kačjemu piku se zdravila izdelujejo. Ženi se je nekega dne posrečilo, da je dobila od dotičnega starega in- dijanca eno korenino. Izročila jo je zdravnikom botanistom- proučevalcem in raziskoval- cem rastlinstva. Ti so s pomo- čjo medicincev sedaj dognali, da iz teh korenin se da napra- viti učinkovito zdravilo proti najbolj strupenemu kačjemu piku.

Dve veliki avtomobilski nesreči na Uncu pri Rakeku.

V zadnjem času so vsled ne- previdne vožnje pri nas kar vrstijo nesreče. V ponedeljek dne 27. m. m. je pridiral

v smeri z Rakekanek avto- v silnem diru. Pri kape- lici med Rakekom in Uncem so počila kolesa in avto se je prevrnil ter padel na soferja in ga nekaj časa vlekli dalje po tleh. Sofer je bil dalj časa nezavesten. Ljudje so prihiteli skupaj in ponesrečenca močili, da je polagoma prišel k zave- sti. Drugi dan v torek je bil na Uncu zopet velik karambol. V smeri iz Planine se je pripel- ljal baron Giez iz Cebra na svojem avtu in ga je tudi sam vodil, sofer pa je sedel na zad- njem sedcu. V istem času pri- dirja z Rakeka drug avto, v katerem so bili nekje Hrvatje. Avto so kupili v Trstu in tudi soferja tam vzeli, peljali pa so se na carinarnico na Rakek. Nazaj od carinarnice pa je pri- letel avto in trčil na Uncu v avto, ki je pridiral iz Planine. Nek finančni stražnik, ki je bil na avtomobilu, ki je pridrel z Rakeka, je odletel iz avtomobi- la več metrov stran, vendar brez poškodb. Baron, ki je vo- dil drugi avto, pa ima zlomlje- no roko na dveh mestih. Tudi noge ima eden poškodovane.

Železnica Podgorica — Plav- nica.

Te dni so začeli graditi lo- kalno železnico Podgorica — Plavnica (ob Skadarskem jeze- ru), ki bo dolga 19 km. Želez- nico gradi v glavnem vojaštvo, pod vodstvom posebne komisi- je, ki ji načeljuje artilerijski polkovnik.

JOS. HLAVATY
zanesljivi lekarnar
Zdravniške recepte izvršuje točno.

Zaloga fotografičnih potrebščin. — Prinesite k nam filme v izdeljavo.

Kodaki in Kamere
1758 W. 21st Street in Wood CHICAGO, ILL.
Izvrstni sladoled — mize za goste.

PRIPOROČAM SE
rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,
Ely, Minn. (C)

Nekatere mlade ženske ima- jo radi stare moške, ker oni jih lahko napravijo v bogate vdove.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.

Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.

Predsednik George Stoni
Podpredsed. John Kramaric

Tajnik Paul J. Laurich.

Zapisnikar Frank Videc

Blagajnik Jos. Gršič

Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:

Frank Vranichar, Joseph An- cel, Jakob Strubel.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 261 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od usta- novitve do sedaj se je izpla- plačalo \$13,421.00 bolniške pore.

Dne 1. Dec. 1924. se je na- hajalo v blagajni \$4922.41.

Rojaki pristopite v naše ve- liko društvo, kjer se lahko za- varujete za posmrtnino in bol- niško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra- de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Druže- ne plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kan- didata, ki ga pridobite v dru- štvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavaru- jete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed naj- močnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik
Paul J. Laurich, 512 N. Broad- way; blagajnik: Joseph Ger- sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

R. PAWLOSKI
Slovenski fotografist
719 No. Chicago St.
Se priporoča slovenskemu ob- činstvu v naklonjenost!

JOLIET, ILL.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolž- nost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Phone: ROOSEVELT 2586

SLOVENC!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, nepozabite, da je v Chicagi slo- venski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če še ne boljše, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

1147 — W. 18th St., Cor. May St. CHICAGO.

Srce automobila je baterija!

Slabe baterije pov- ročajo vedne težave pri avtomobilih. Baterija in njena moč je pri avtoju to, kar je pri človeku dobra zdrava kri.

Pri nas imamo v zalo- gi najboljše baterije za avtomobile. Obenem jih popravljamo in elektro- ziramo, da dobijo nazaj novo moč. Kadarkoli i- mate težave z baterija- mi pridiite k nam spravi- lili jih bomo Vam v red. Baterije pošljamo tudi po pošti izven Chicago.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik,

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošljamo blago tudi izven Chicago. Pišite po naš cenah.

Telephone Canal 0537

MRS NICHOLAS GOETTERT

POGREBNI ZAVOD

Chapel 2046 W. 23rd Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem v naklonjenost.

Slovenskemu občinstvu obenem naznanjam, da nisem več v zvezi v mojem poklicu z MR. AND. GLAVACHEM. Kadarkoli rabite po- grebnika pokličite direktno mojo telefon številko ki je označena v tem oglasu.

Kaliforniško grozdje!!

Kakor že zadnji šest let, bom tudi letos od tam razpošiljal izvršno kaliforniško grozdje, ako želite dobiti karo ali več dobrega kaliforniškega grozdja, tedaj se obrnite na:

JOSEPH P. KRISTAN

General Delivery, FRESNO, CALIFORNIA

Progres Linoleum & Carpet Store

F. NOVICKI

1738 West 18th Street,

VELIKA ZALOGA SVI- LENIH PREPROG

9x12 preje \$45.00

— sedaj \$27.00

Linoleum z gumij podlago

kvadratni jard preje \$1.45 se- daj samo\$1.07

V Vašem interesu je, da si pred nakupom ogledate to zalogo.

Phone: CANAL 1505

CHICAGO, ILL.

9x12 kongoleum v enem kosu, \$6.85

Naznanilo

Slovincem in Hrvatom naznanjam, da sem kupil mesnico in grocerijo od znanega rojaka Mr. Tičarja, katera trgovina je bila vedno na dobrem glasu. Tudi jaz se bom potrudil, da bom svojim odjemalcem postregel kar najboljše in vsakovrst- nim okusnim blagom in vedno svežim mesom.

Rojaki prepričajte se — obiščite me.

Se topla priporoča

GEORGE LISJAK, lastnik

110 — 57th STREET, PITTSBURGH, PA.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Ujet je bil vkljub svojemu obupnemu pogumu, obkoljen od jeklenega kroga —

Divje je šinil njegov pogled po tesno sklenjenem obroču, grozeče, pa obenem skrbno polno — Nato pa so mu obvisle oči na bledelem licu, ki je slonele na njegovih prsih — in srce mu je upadlo —

Pri koncu je bil s svojo pametjo. Ni si vedel več pomagati.

Dvignila je k njemu svoje oči, ljubeče, odločno, pogumno.

"Ljubi moj," mu je rekla mehko, "naj rajši umrem od tvoje roke! Glej, ne bojim se! Sudi! Ti edini imaš pravico, ker tvoja sem —!" Rahla rdečica ji je pobarvala lice in njene bele roke so odgrinjale obleko, da razgali prsi za smrtni sunek.

Nameril ji je meč na prsi —. Sladek smehljaj ji je igral na ustah in vdano mu je gledala v oči.

Stari Hirpin si je brisal solze s svojih osivelih trepalnic.

"Stoj!" je rekel in glas mu je bil polomljen in str. "Dokler sem jaz živ in se morem geniti, se kaj takega ne bo zgodilo!"

Pa hipoma se mu je razjasnilo lice, glas se mu je izpremenil in s svojo običajno brezskrbnostjo je veselo vzkliknil, da je skoro smešno donelo skozi njegovo brezupno žalost:

"Ej! Tule prihaja naš mojster! — Mir in konec prepira, fantje! Njemu bomo vso stvar predložili v odločitev!"

Hipija je stopil na prostor pred tribunovo hišo.

Polni pričakovanja so ga obdali gladiatori, le Euhenor je sam ostal ob strani.

XII.

Mojster borbene šole.

Hipija je dobro vedel, kako ohraniti red in disciplino med svojim ljudmi. Četudi se je skrbno zanimal za njihove vaje in tudi za njihove telesni blagor, jim vkljub temu ni nikdar dovolil prevelike zaupljivosti do sebe in po nobeni ceni jim ni bilo dovoljeno prekanje o njegovih poveljih ali pa obotavljanje v izvršitvi njegovih naročil.

Nocoj je prišel v tribunovo hišo, da se postavi na čelo svojih četi.

Zavest bližajoče se nevarnosti vpliva vedno dobrodejno na značaj pogumnega moža, posebno še, če jo pozna iz vsakdanjega življenja in če ga je vaja in izkušnja naučila, jo odbiti z lastno močjo. Dvigne mu duha, poži njegovo domišljivo, poostri njegov razum in predvsem ublaži njegov srd —

Hipija je čutil, da bo nocojšnja noč odločilna za vso njegovo bodočnost, da mu neuspeh prinese gotovi pogin, da pa mu uspeh odpre pot, ki se na njenem cilju blišči prokuratorska čast — ali celo kraljevska krona.

In njegova preteklost, sedanjost, bodočnost se mu je v bliskoviti naglici porajala pred dušnimi očmi —

Ni še bilo dolgo temu, kar si je izvojeval svojo prvo zmago v amfiteatru. Kot da je bilo včeraj, tako dobro se je spominjal v krogu se dvigajočih sedežev, nešteti glav, modrega neba nad njimi, blestečega se peska v areni — Vse to je v trenutku pregledalo njegovo oko ki pa je obenem skrbno pazilo na nasprotnika, bistrookega Galijca. — S par udarci ga je razorožil in ubil z največjo hladnokrvnostjo.

In spomnil se je vroče sape libijskega tigra, pod njim je ležal, pesek mu je zasipaval oči in usta, s svojim ščitom se je zakrival in obupno je zbadal s svojim kratkim mečem v mišičasto tigrovo telo, ki je v njem, se mu je

* Prokurator — cesarski namestnik v zasadenih deželah.

zdelo, tičalo življenje tako globoko, tako nedosegljivo za njegovo orožje — Tigrovi kremplji so pustili svoje sledove na njegovih zagorelih ramenih — pa zmagovit je vstal iz boja in rdeča in zelena stranka, od mehkih blazinastih sedežev senatorskih pa do ozkih stojšč sužnje — vse mu je klicalo slavo in mu ploskalo priznanje, da se je tresel amfiteater.

In po teh zmagah — kdo je bil največji ljubljeneč ljudstva, če ne možato lepi Hipija?

In pozneje je iznova spet vse gledalo nanj in ga slavilo, ko je uredil Neronove krvave igre in z razkošnim sijajem stregel razvajenemu, krvi željnemu okusu Rimljanov. Zares, — dosegel je vrhunec slave gladiatorske.

In s tega vrhunca se mu je odpiral pogled, ki si o njem še niti sanjati ni upal kedaj.

Peščica pogumnih mož, bakle, zvesti meč, cesarjeva palača v plamenu, kri v potokih — in upal je, da bo tekla v potokih in da bo odpora dovolj ter da bo njihov napad borba in ne mesarsko klanje — nova cesarska dinastija, hvalečni patron in velikodušno plačilo za trud —!

In bodočnost se mu je smehljala —. Kateri izmed bogatih vzhodnih rimskih pokrajini bi najbolj nasitila njegovo položeno po kraljevski razkošnosti —? Kajti pokrajina rimskega imperija — to je bilo le drugo ime za neodvisno kraljestvo —

In Hipija je videl samega sebe v blestečem se veličastvu na prestolu pod žarkim solnčnim nebom jutrovskega — In življenje mu je ponujalo sijaj in bogastvo, dvorjane, sužnje, konje, bisere, pojedine, črnoke orientalske lepote, v svilo oblečene eunuhe, ponosno telesno stražo v svetlih čeladah in v zlatih, blestečih se ščitih —. Nicesar mu ni manjkalo, niti nje, ki bo z njo delil vso to bajno bogastvo.

Valerija bo njegova!

Valerija je bila rojena za kraljico. In zares, novo zmago bo pomenilo zanj, ko ji bo ponudil polovico svojega prestola, njej, ki je končno vendarle nagnila svoje uho k njegovim snuditvam.

Zanos radosti mu je polnil dušo ko je premišljal, kako jo bo častil, kako jo bo povzdignil, ko se mu izpolnijo njegovi romantični upi. Čutil je, da bi jo skorajda mogel ljubiti, ljubiti s tisto ljubeznijo, ki jo je okušal nekdanj v svoji mladosti. Dolgo je bilo temu, da je ljubil, in dolgo let se mu ni vrnila ljubezen nazaj v življenje. — In danes se mu je vračala. Danes, ko mu je s čudno, neznano mehko polnilo dušo zadovoljeno samoljubje, radost nad kmalu izpolnjenimi željami, ki so ga nedosežene toliko let mamile, — danes, ko se mu je srce topilo pod nežnim vplivom zmagovite ženske lepote —

Zdelo se mu je, da je čisto drug človek nego tisti, ki se je pred kratkim pogajal s tribunom za določeno število človeških teles in za kri in poboj —

Vkljub svojim vabljivim sanjam pa borbeni mojster ni pozabil na sedanjost, na sredstva, ki bi mu naj omogočila uresničenje njegovih načrtov.

Pregledal in pripravil je svojo četo skrbno kakor še nikoli, prepračil se je na lastne oči, da je njihovo orožje v redu, in osebo jih je razpostavil na odločena mesta in jih ponovno sam šel nadzorovat, zabijajoč jim skrajno čujnost in treznost.

In nobeden izmed ljudi ni videl pod tem uglajenim čelom in mirnim, resnim vedenjem svojega voditelja kaj nenavadnega, nobeden ni slutil, da se skrivajo v njegovi duši slavo-hlepni načrti, ki daleč presegajo vse njegove dosedanje upe, — da neznana, čudno mehka in nežna čustva ogrevajo njegovo srce —

POZOR!

Na novo odprta postaja za vse potrebščine za avtomobile.

JOŽEF SLOGAR, lastnik

Priporočam se Slovencem in Hrvatim. Obrnite se zanesljivo na mene, ker moje geslo je: "Dobra in solidna postrežba."

PHONE: 334-M SHERIDAN ST. ELY, MINN.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.,

CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 6319.

Hlače za moške

posebne vrednosti v vsakovrstnih vzorcih in barvah do 52 palcev mere čez pas po

\$2.50 do \$8.85

Sedaj lahko prihranite od

\$5.00 do \$15.00

na oblekah z dvojnimi hlačami za moške in dečke.

\$19.50; 23.85; 33.59

Boljše izbire ne dobite nikjer v Chicagu za gori navedeno ceno.

M. H. JELINEK, lastnik

Vogal Blue Island ave. in 18. ulica.

Odprto v torek, četrtek in soboto zvečer, kakor tudi nedeljo dopoldan.

PISANO POLJE

J. M. Trunka

A. Brisbane je rekel, da Francija štiti v Afriki evropsko, toraj krščansko civilizacijo. Mu pritrdim, v kolikor je Abd-el-Krimu le za muhamedanizem. G. Molek ni tega mnenja. On bi bržkone rad imel, da bi šla civilizacija v Franciji in Evropi rakom žvižgat. Ima svoje hibe, pripoznam, a naj si Evropa zamenja tudi to civilizacijo z muhamedansko? On ima stalno rubriko o "Balkanu." Na "balkanskih" razmerah je nekaj resnice. Odkod so? Celo Slovenci, ki so doživeli le turške pohode, imajo po stoletjih še neki strah v kosteh. Naj se turško suženjstvo ponovi? Naj se poživi turški strah?? Srd do krščanske civilizacije ne sme podreti vseh mej.

Prosveta piše v št. 191 o "Nevarnosti sv. pisma" in pripoveduje o nekem dogodku ob reki Zambezi v Afriki. Ali je dogodek resničen, ali ne, ne spada sem. Kakor po navadi, se tudi tu zmeša vse v mineštro, in se smeši cerkev. Ni res, da bi cerkev prepovedala čitati sv. pismo navadnim smrtnikom, narobe, cerkev želi to, mora pa želiti tudi in zahtevati, da ne razlaga vsakdo besedila, kakor se njemu ravno poljubi. Kam se pride pri tem, kaže ravno v Prosveti navedeni dogodek, ako je resničen. Enako je tudi s koncem glede let. Sv. pismo je O. K., tudi katoliška cerkev ima prav, ljudje pa, ki delajo po lastni glavi, morejo zabresti, in zabredla je tudi Prosveta ko govori o nevarnosti sv. pisma.

"Ponižani Trunk" imenuje Zarkometar precej dolgo razpravo o človeških živalih. Ko bi bil rekel "ponižni" Trunk, in bi to odgovarjalo resnici, bi Trunk še kaj veljal, ker ponižnost je čednost in je nekaj vredna. "Ponižanost" bo moral pa g. Molek že sam utakniti v lastni žep.

Kako je prišlo do "ponižanja?" Jaz sem pripomnil, da gotova evolucija, kakršno zagovarjajo slovenski "učenjaki," ponižuje človeka na stopnjo živali. Zda pa udari g. Molek in "dokazuje" na dolgo in široko, da ne more nihče niti temu ponižanju, naj se brani z vsemi štirimi. Kriva je prokleta evolucija, pravi. Jaz se branim ponižanja in nočem med živali, naj pa je evolucija prokleta ali resnična.

Pred vsem moram popraviti, ako g. Molek pravi "božanski" človek. Preveč je zažgal. Božanski človek ni, pač pa je božja stvar, po božji podobi ustvarjen. Božanstva nihče ne zahteva in si ga ne sme prisvajati.

"Pogledati je treba," dokazuje g. Molek, "le vse štadije človeškega zaplodka, ki je ohranjen v spiritu, in kdor ni slep in ima možgane, bo videl in vedel. Kako naj ubije Trunk te priče človeške evolucije? Kako naj uide temu ponižanju?"

Priče so: ena celica, protozoon, kepa stanic, čašičar, ciliinderček, glista, stvarček podobnih ribici, zelo nečedna, jako ponižana živalica pokrita z gosto dlako (uh, uh), "in na koncu zadka je mohl iz Trunka dva palca dolg repek. Resnično, bogami, repek." Pri vsakem "štadiju" pristavi g. Molek besedo "ponižanje," najhujše bo pa z repkom, bogami, da bo hudo, "na veliko žalost ali jezo Trunkovo." Kar obesil bi se človek, ali pa skočil iz kože.

Pa to še ni vse. Vse to je že le pred rojstvom. Prič je pa na izbero tudi po rojstvu. Katere? Salamander ima tudi pet pr-

stov — grozno —, medved ima hrbtnico — strašno —, lisica ima gorko kri — nezasišeno —, gorila ima dve popolnoma nepotrebni bradaviči na prsih — predrzno —, kušar ima v očesu košček mrene, pri ušesu mišico, ki spi, v drobu slepo črevo, na koncu hrbtnice štiri ali pet koščenih obročkov, kakor vse štiri vrste človeških opice. Vse take in enake "štramente" ima tudi človek. In take stvari naj bi ne bile zadostni povod za žalostno ali ježno ponižanje?? Pa pravi neusmiljeni g. Molek, "da to še niso vsi znaki ponižanja človeka: na žival," pa naj zadostujejo. Hvala, da ni še bolj neusmiljen in ima še človeško srce. Hudo pa je, bogami, da bo hudo, namreč za Trunka si misli g. Molek in si melje roke, da je podal take neovrgljive dokaze za ponižanega Trunka.

G. Molek, vsi ti vaši "dokazi" pri meni toliko zaležejo, kakor "železna baba," s katero je Vas nekoč baje strasila vaša mama, kakor ste nekoč omenili.

"Noče videti in nima možganov," porečete. Nikakor ne. Vse te dokaze in priče pripoznam, in če bi jih bilo še več, in sam jih poznam veliko več, nikakor pa ne pripoznam, da bi ti "dokazi" človeka ponižali na žival.

To je materializem, ki ostaja vedno samo na površju. Za njega obstaja le to, kar zmeri, pretehta, natiplje, premeri, vidi. Pred rojstvom in po rojstvu ima človek mnogo znakov, ki jih imajo tudi živali, toraj je žival. Ampak ni. Vzemimo dve vreči. Podobni sta si. V eni je zlato, v drugi kamenje. Ali sta eno in isto, ker sta si vreči podobni? Ali je kdaj kak pameten človek tajil, da ne sega človek na eni strani globoko v živalsko življenje z ozirom na telesno in čutno življenje? Telesno je živalim podoben, to stoji, iz tega pa še dolgo ne sledi, da bi bil "ponižan" na žival. Kar človeka dviga visoko nad žival, to je njegov duh, ki dela v telesu in po telesu, a ni z materijo, s snovjo eno in isto. Po duhu je človek podoba božja, ne božanski, po duhu nadkriljuje vsako in vse živali. Poleg v špirit, mora človek pogledati tudi malo okoli sebe, iti preko materijo in snovi in videl bo tudi brez biblije, da radi podobnosti prstov, dlaka, hrbtnice, mrene, slepega črevesa, repiča ni nikaka gola žival. To mu spričuje znanost.

Vzemimo pa tudi biblijo. Kaj pravi? "Bog je ustvaril človeka iz ila zemlje in mu udahnil duha življenja." To moramo verovati in znanost nas v ti veri potrjuje. Vera pa nas ne veže, če verujemo, da je bil "il zemlje" v podobi prahu, ali v podobi kake opice.

Človek more pasti na stopnjo kanibala, a ravno duh ga dvigne, ne kak razvoj samo po telesu. Žival bo ostala žival. Iz žrebeta se razvije konj, nikoli pa kak osel.

Čudno. Ponosni so ljudje, ki mislijo, da so samo nekako razvite živali, da ne sklonijo svojih rok pred najvišjim bitjem iz ponosa, kristjan je ponosen, da je božja stvar, a ponižen, ne ponižan, da pripozna svojo onemoglost in išče v molitvi pri svojem Bogu pomoči. Ponižni naj bi bili vsi, ponižan pa vsaj jaz nočem biti. Nikoli.

Duhovniške vesti.

Za vodjo v goriškem malem semenišču je imenovan H. Valdemarin, za poslovodjo L. Cigoj iz Stomaž je imenovan A. Berbuč, dosedaj kaplan v Črnicah.

ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napisi, regalije znake itd.

Pečati, štampilje in druge potrebščine naročite pri

AMERIKANSKI SLOVENE

1849 WEST 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDCANJE!
kadar potrebujete pogrebniha se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in pokličite:
Randolph 1881 ali 4550.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko.
Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.